

Metsä-Juntulan energiapuiston osayleiskaava

KH 19.08.2025 § 134

Erikoissijoitusrahasto UB Uusiutuva Energian hankeyhtiö UBRE Wind Charlie Ky on jättänyt 11.8.2025 Hyrynsalmen kunnalle käsiteltäväksi liitteen mukaisen kaavoitusaloitteen osayleiskaavan laatimiseksi Housuvaaran alueelle. Alue kattaa noin 1450 ha valtion, kunnan sekä yksityisessä omistuksessa olevia maita.

Kaavoitusaloitteen tekijä suunnittelee alueelle Metsä-Juntulan energiapuistoa, joka käsittää noin 9 tuulivoimalaa sekä aurinkovoiman, akkuvaraston ja datakeskuksen tilavaraukset.

Kaavoituksen lopullinen rajausta, voimaloiden ja akkuvaraston kokoluokka sekä muiden toimintojen sijoittuminen tarkentuvat kaavoitusprosessin aikana. Tarkennuksiin vaikuttavat kaavoitusprosessin ja ympäristövaikutusten arvioinnin (YVA) yhteydessä tehdyt selvitykset sekä sidosryhmien kanssa käydyt keskustelut. Ehdotuksen mukainen kaava-alue on laadittu siten, että kokonaisuudessaan hankkeen tiedossa olevat ympäristövaikutukset kohdistuvat kaavoitettavan alueen sisäpuolelle.

Liitteinä kaavoitusaloite ja -sopimusluonnos.

Lisätietoja asiasta antaa vs. kunnanjohtaja heini.pirttiaho@hyrynsalmi.fi, p. 044 7104 406.

VS. KUNNANJOHTAJA:

Kunnanhallitus päättää

1. hyväksyä kaavoitusaloitteen osayleiskaavan laadinnasta Metsä-Juntulan energiapuiston suunnittelualueelle ja aloittaa omalta osaltaan kaavahankkeen valmistelun
2. hyväksyä kaavoitussopimuksen ja valtuuttaa vs. kunnanjohtajan allekirjoittamaan sen
3. hyväksyä kaavoitussopimuksessa esitetyllä tavalla kaavakonsultiksi Ramboll Finland Oy.

Päätös:

Keskustelun kuluessa vs. kunnanjohtaja esitti seuraavan muutetun päätösesityksensä:

Kunnanhallitus päättää

1. hyväksyä kaavoitusaloitteen osayleiskaavan laadinnasta Metsä-Juntulan energiapuiston suunnittelualueelle ja aloittaa omalta osaltaan kaavahankkeen valmistelun
2. hyväksyä kaavoitussopimuksen täydennettynä siten, että alueelle laadittava yleiskaava mahdollistaa alueen käyttöä myös mahdollisen muun teollisen toiminnan tarkoituksiin ja valtuuttaa vs. kunnanjohtajan allekirjoittamaan täydennetyn sopimuksen
3. hyväksyä kaavoitussopimuksessa esitetyllä tavalla

kaavakonsultiksi Ramboll Finland Oy.

Kunnanhallitus hyväksyi vs. kunnanjohtajan muutetun päätösesityksen.

Taru Kemppainen poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn jälkeen klo 18:12 palaamatta enää kokoukseen.

KH 05.05.2026 § 100

Hyrynsalmen kunnanhallitus päätti 19.8.2025 käynnistää osayleiskaavan laatimisen Metsä-Juntulan Energiapuiston alueelle. Hyrynsalmen kunta ja UBRE Wind Charlie Ky tekivät sopimuksen osayleiskaavan laadinnasta ja kunnanjohtaja allekirjoitti sen 3.11.2025.

Kunnanhallitus edellytti 19.8.2025 tekemässään päätöksessä, että kaavoitus sopimusta täydennetään niin, että alueelle laadittava yleiskaava mahdollistaa alueen käytön myös mahdollisen muun teollisen toiminnan tarkoituksiin. Vaatimus on sisällytetty kaavoitus sopimukseen (sopimuksen kohta 7).

Elinvoimavaliokunta on kokouksessaan 20.04.2026 (§ 27) päättänyt, että elinvoimavaliokunta alkaa valmistella maa-alueen ostoa tai vuokrausta teollisuuspuistoa varten, jonka jälkeen esittää asian kunnanhallitukselle päätettäväksi.

Metsä-Juntulan osayleiskaavaa ei laadita teknisesti Hyrynsalmen kunnan omana työnä. UBRE Wind Charlie Ky on valinnut kaavakonsultiksi Ramboll Finland Oy:n. Kaavoitusprosessin aloitusneuvottelu kunnan viranhaltijoiden, kaavakonsultin sekä UBRE Wind Charlie Ky:n kesken pidettiin 31.3.2026. Kokouksen perusteella on laadittu tiedote osayleiskaavaprosessista.

Kaavakonsultin laatiman alustavan aikataulun mukaan tavoitteena on saada ympäristövaikutusten arviointiohjelma (YVA) sekä osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) kunnanhallituksen hyväksyttäväksi ja nähtäville alkusyksyllä 2026 sekä kaavaehdotus nähtäville vuoden 2028 alkukuukausina ja tämän jälkeen kaava hyväksyttäväksi. Kaavaprosessin etenemisestä tiedotetaan OAS:n mukaisesti.

Liitteenä on tiedote Metsä-Juntulan energiapuiston osayleiskaavaprosessin nykytilasta ja kaavoituksen etenemisestä sekä ote elinvoimavaliokunnan kokouksen 20.04.2026 pöytäkirjasta (§ 27).

Lisätietoja asiasta antaa kunnanjohtaja Jouni Ponnikas, jouni.ponnikas@hyrynsalmi.fi, p. 040 574 0804; kehityspäällikkö Pekka Oikarinen, pekka.oikarinen@hyrynsalmi.fi, p. 044 710 4401 sekä teknisten palvelujen osastopäällikkö Jouni Romppainen, jouni.romppainen@hyrynsalmi.fi, p. 044 710 4421.

KUNNANJOHTAJA:

Kunnanhallitus merkitsee tiedoksi saamansa informaation.

Päätös:

Keskustelun kuluessa kunnanjohtaja esitti seuraavan muutetun päätösesityksen:

Kunnanhallitus päättää valtuuttaa elinvoimavaliokunnan selvittämään maa-alueen ostoa tai vuokrausta teollisuuspuistoa varten. Kunnanhallitus merkitsee tiedoksi saamansa informaation.

Kunnanhallitus hyväksyi kunnanjohtajan muutetun päätösesityksen.

Esa Kemppainen poistui kokouksesta klo 18:12 ja palasi klo 18:14 tämän asian käsittelyn aikana.

KH 08.09.2026 § 166
138/10.02.02/2025

Erikoissijoitusrahasto UB Uusiutuva Energia -rahaston hankeyhtiö UBRE Wind Charlie Ky (nyk. Metsä-Juntulan Energiapuisto Ky) on tehnyt aloitteen energiapuiston suunnittelemisesta Hyrynsalmelle, Housuvaaran alueelle. Hyrynsalmen kunnanhallitus on 19.8.2025 (§ 134) päättänyt käynnistää Metsä-Juntulan energiapuiston osayleiskaavan laatimisen tehdyn aloitteen pohjalta ja hyväksynyt kaavoitusaloitteen. Kunnanhallitus on edellyttänyt, että osayleiskaavan tulee mahdollistaa alueen käyttö energiantuotannon lisäksi myös muun teollisen toiminnan tarkoituksiin ja on päättänyt 5.5.2026 (§ 100) valtuuttaa elinvoimavaliokunnan selvittämään maa-alueen ostoa tai vuokrausta teollisuuspuistoa varten. Kaavahankkeen konsulttina toimii Ramboll Finland Oy.

Hanke koostuu tuulivoimaloista, aurinkovoimaloista, akkuvarastoista, datakeskusalueesta sekä niitä yhdistävistä huoltoteistä, maakaapeleista ja sähköasemasta. Suunnittelualue sijaitsee noin 5,5 km Hyrynsalmen keskustasta etelään, ja sen pinta-ala on noin 1 493 hehtaaria. Alue on pääosin metsätalouskäytössä, ja sen läpi kulkevat Kontiomäki-Ämmänsaari -rautatie sekä 110 kV:n voimajohto. Suunnittelualueella ei ole asuin- tai lomarakennuksia. Lähin asuinrakennus sijaitsee n. 1 542 metrin ja lähin lomarakennus n. 1 420 metrin etäisyydellä alustavasta voimalasijainnista.

Osayleiskaava laaditaan alueidenkäyttölain 77 a §:n mukaisena, jolloin tuulivoimaloiden rakentamisluvat voidaan myöntää suoraan kaavan perusteella. Alueelle suunnitellaan enintään 7 tuulivoimalaa

(kokonaiskorkeus enintään 300 m) sekä tilavaraukset aurinkovoimalle (enintään n. 25 ha), akkuvarastolle ja datakeskukselle. Sähkö siirrettäisiin hankkeen omalta sähköasemalta 110 kV:n voimajohdolla Fingridin Seitenjärven suunnitteilla olevalle 400 kV:n sähköasemalle, jonka on määrä valmistua vuonna 2030.

Suunnittelualuetta ei ole osoitettu tuulivoimaloiden alueena voimassa olevassa Kainuun tuulivoimamaakuntakaavassa 2035. Maakuntakaavassa tuulivoimaloiden alueella tarkoitetaan vähintään 10 teollisen kokoluokan voimalan kokonaisuutta. Metsä-Juntulan hanke (7 voimalaa) jää tämän rajan alle, jolloin hankkeen toteutuminen ei vaadi maakuntakaavamerkintää erikseen.

Suunnittelualue sijoittuu kokonaan Hyrynsalmen tuulivoimayleiskaavan 2040 alueelle. Hyrynsalmen tuulivoimayleiskaava 2040 on kunnan koko alueen kattava, oikeusvaikutukseton strateginen yleiskaava. Se kuvastaa kunnan tahtotilaa tuulivoimarakentamisen sijoittumisesta, mutta ei sido oikeudellisesti alueen tarkempaa suunnittelua. Suunnittelualuetta ei ole osoitettu tuulivoimayleiskaavassa 2040 tuulivoimaloiden alueeksi eikä potentiaalisesti tuulivoimatuotannon alueeksi, vaan hankealueen läpi kulkee ohjeellinen uusi 400 kV:n sähkölinja. Koska kaava on oikeusvaikutukseton, sen voimassaolo ei estä Metsä-Juntulan osayleiskaavan edistämistä, eikä kunnan ole juridisesti välttämätöntä muuttaa ks. tuulivoimayleiskaavaa 2040 voidakseen poiketa siitä. Kunta on tiedostanut tuulivoimayleiskaava 2040:n olemassaolon ja arvioinut, että hanketta kannattaa tästä huolimatta edistää mm. elinvoiman vahvistamiseksi sekä sähkön tuotannon, varastoinnin ja kulutuksen yhdistävän energia- ja teollisuuspuistokokonaisuuden kehittämiseksi. Hankkeen vaikutukset arvioidaan ja huomioidaan soveltuvan lainsäädännön mukaisesti osayleiskaavaprosessissa sekä siihen kytkeytyvässä YVA-menettelyssä.

Osayleiskaavoituksen rinnalla on käynnissä hankkeen YVA-menettely, jossa tarkastellaan tuulivoiman, aurinkovoiman, energiavaraston ja sähkönsiirron toteutusvaihtoehtoja ja vaikutuksia. YVA:n selvityksiä ja tuloksia hyödynnetään kaavoituksessa. Menettelyjen aikataulut, kuulemiset ja nähtävilläolot sovitetaan mahdollisimman pitkälle yhteen.

Tavoiteaikataulun mukaan vireilletulovaiheen OAS ja YVA-ohjelma asetetaan nähtäville syksyllä 2026, kaavaluonnos ja YVA-selostus alkuvuonna 2027 ja kaavaehdotus loppuvuonna 2027. Tavoitteena on viedä osayleiskaava kunnanvaltuuston hyväksymiskäsittelyyn alkuvuodesta 2028. Kaavan 1. viranomaisneuvottelu on pidetty 27.8.2026, ja ensimmäinen yleisötilaisuus järjestetään syksyllä 2026 nähtävilläolon yhteydessä. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on liitteenä.

Lisätietoja asiasta antaa kunnanjohtaja Jouni Ponnikas, p. 040 574 0804, jouni.ponnikas@hyrynsalmi.fi sekä kehityspäällikkö Pekka Oikarinen, pekka.oikarinen@hyrynsalmi.fi, p. 044 710 4401

KUNNANJOHTAJA:

Kunnanhallitus hyväksyy Metsä-Juntulan energiapuiston osayleiskaavan vireilletulovaiheen osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS) ja päättää asettaa sen nähtäville 30 vuorokaudeksi. Kaavan vireilletulosta sekä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta (OAS) tiedotetaan alueidenkäyttölain mukaisesti ja pyydetään tarvittavat lausunnot.

Päätös:

Kunnanhallitus hyväksyi esityksen.